ANARCHISTICKÝ ZPRAVODAJ

ZDOLA

08/2014
komunální
politika

dobrovolný
příspěvek
5 Kč / 20¢

vydává Československá anarchistická federace

Komunální tragédie

TONDA KOVÁČ

Na podzim nás čekají volby do zastupitelstev obcí, měst či městských obvodů společně s volbami do třetiny Senátu. Přesný termín stanovil Miloš Zeman na 10. a 11. října 2014. Komunální volby v České republice představují uplatnění zastupitelského principu na nejnižší územněsprávní úrovni a někteří lidé je považují za nástroj, pomocí něhož lze reálně něco změnit. Do křesel zastupitelstev se někdy dostávají i lidé, kteří ještě nejsou poskvrněni korupčními aférami a nemají další podobné politické zkušenosti. To se odráží i ve volební účasti, dlouhodobě se pohybující kolem 45 %. Uvážíme-li, že tyto volby provází daleko levnější propaganda než volby parlamentní, lze hovořit o relativně vysokém čísle. Senát je na tom se svými 20–30 % daleko hůř.

Přesto se mezi kandidáty objevují zástupci lidu zcela sporadicky. Většina běžných lidí je po celý rok izolována na svém pracovišti s omezenými sociálními kontakty, kde je jejich lokální politický vliv marginální, zvláště když tolik lidí dojíždí za prací do jiného města nebo regionu. Nehledě na to, že na kampaň jednoduše nemají peníze. Místní zastupitelstva se proto stávají doménou lokálních velkopodnikatelů a členů velkých politických stran, kteří se ve své nové funkci oddávají rozšiřování odbytišť pro své produkty a služby a budování politické kariéry na úkor pracujících a v poslední době zvláště na úkor nezaměstnaných.

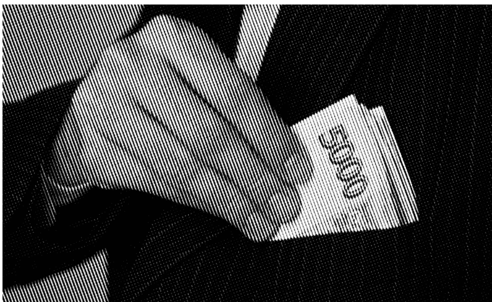
Já na bráchu, brácha na mě

Komunální politika je tou nejúrodnější půdou pro korupci všeho druhu. Zakázky na lokální úrovni jsou relativně malé, je jich tolik, že kontrolní úřady o nich nemohou mít přehled, a obyčejní lidé do nich stejně nevidí. Radnice a obce jsou v přeneseném významu líhní tzv. *„černých pasažérů"*, tedy těch, kdo tvoří pravidla, lpí na jejich dodržování a sami je nedodržují, z čehož jim plyne krátkodobý, zato výrazný osobní prospěch. Mnoho radnic a obecních úřadů funguje doslova jako rodinné firmy.

Spekulace s pozemky za pomoci ovlivňování územních plánů je evergreenem. Modernou se stávají přemrštěné nebo zfalšované žádosti o dotace a jejich následný odliv na soukromé účty. Dokonce i kontrolní orgány Evropské unie, která je na lobbingu a korupci založena, nestačí zírat, nakolik jsou lokální politici v ČR vynalézaví. Ve výčtu níže pokračují nevýhodné nákupy a zbytečné tendry. Mezi tradiční nešvary zastupitelského principu na nejnižší úrovni pak patří vyhlášky přijaté ve *„vhodné"* podobě, nebo naopak dlouhodobě blokované vyhlášky a nezveřejňování smluv u obecních, městských a obvodních zakázek.

Na výčet konkrétních korupčních afér na lokální úrovni však prostor opravdu nemáme, to by bylo na publikaci o rozsahu všech detektivních příběhů slečny Marplové. Mezi nejznámější kauzy patří diktování komunální politiky pražským kmotrem Romanem Janouškem skrze loutku Pavla Béma, dále pochybné přerozdělování evropských dotací v Ústeckém a Karlovarském kraji v hodnotě převyšující 20 miliard Kč (ROP Severozápad) a opět machinace s evropskými dotacemi ve výši 3,8 miliardy Kč v Jihočeském a Plzeňském kraji (ROP Jihozápad).

Represivní aparát se sice už pár let zpátky tváří, že potírání korupce zvládá, za katrem ale končí velmi málo a velmi malých ryb. A když se podaří obvinit opravdu velkého hráče, bývá kolem toho takový mediální humbuk, že se zdá, jako by zastupitelský princip se svými kontrolními orgány skutečně fungoval, aby si posléze usvědčený korupčník v mediálním stínu odnesl směšný trest nebo byl pro nedostatek důkazů zproštěn viny. Ti samí lidé pak do dalších voleb vstupují znovu a jak

jinak než se slogany oplývajícími bojem proti úplatkářství.

I další problém, a to ochrana životního prostředí, úzce souvisí s korupcí, respektive s tím, že obyčejní lidé nemají nad *„svými zastupiteli"* žádnou kontrolu. Zastupitelský princip funguje v buržoazní demokracii tak, že podnikatelská elita realizuje svůj investiční záměr skrze dohodu s elitou politickou. Výsledek zcela logicky neodpovídá zájmům neprivilegovaných lidí. Nezřídka tak dochází ke schvalování a uskutečňování projektů k životnímu prostředí zcela destruktivních. Důvod je jednoduchý. Investoři necítí žádnou sounáležitost s cílovým regionem a po výhodné dohodě tuto sounáležitost necítí ani zastupitelé. Každá sounáležitost má totiž svou cenu.

Do některých dohod o investičních záměrech bývají vtaženi i obyčejní obyvatelé obcí. Týká se to velmi kontroverzních projektů, jejichž destruktivita zpravidla přesahuje územní správu obce nebo celého regionu. Příkladem nám může být nelegální vytěžování Šumavy nebo výstavba dalšího jaderného reaktoru v Temelíně nebo Dukovanech. V podobných případech plynou, třebaže marginální, materiální výhody také do kapes neprivilegovaných, kteří jsou posléze zneužiti k obhajobě zamýšleného projektu. Ten už potom opticky neslouží k obohacení úzké elity, ale pro dobro všech.

(pokračování na str. 2)

Editorial

Hlavním tématem osmého zpravodaje Zdola je komunální politika. Blížící se komunální volby strhávají pozornost na lokální, jindy často opomíjená, témata. Úvodní článek *„Komunální tragédie"* se zabývá systémovými nedostatky komunální politiky v kapitalismu a uplatnění zastupitelského principu na nejnižší územněsprávní úrovni. Ty se vyznačují nulovou kontrolou společnosti nad *„svými zastupiteli"*, což nevyhnutelně utváří živnou půdu pro korupci. Naprostá většina *„rozvojových"* projektů je proto realizována na základě smluv mezi místní podnikatelskou elitou a místní politickou elitou a pro obyčejné obyvatele regionu bývají velmi často nevýhodné. Druhá část textu je věnována fenoménu komunální politiky poslední doby, a to budování kariéry na zádech chudiny, který odstartovali pionýři Čunek, Řápková a Janáčková.

Další text na komunální téma *„Na radnicích (pro sebe) dělají, co můžou"* komentuje konkrétní kauzy připomínající úryvky z Kroniky města Kocourkova. Podíváme se na ochranu přírody za pomoci betonu ve Frýdku-Místku a boj proti vodním krysám v Hradci Králové. Text *„Paragraf proti nepřizpůsobivým a těm, kteří jim umožňují žít"* se zabývá novým občanským zákoníkem, konkrétně paragrafem 2923 (Škoda způsobená osobou s nebezpečnými vlastnostmi).

V osmém čísle Zdola najdeme i jeden text přibližující zahraniční událost – násilné nepokoje v americkém Fergusonu, kde nejmocnější policie světa svádí boj s místní chudinou, jejíž řady se za poslední roky v důsledku uplatňování *„úsporné agendy"* rapidně rozrostly.

REDAKČNÍ KOLEKTIV, CSAF@CSAF.CZ

Paragraf proti nepřizpůsobivým a těm, kteří jim umožňují žít

ROMAN LAUBE

Nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nabyl účinnosti 1. ledna 2014. Vypracoval ho autorský tým pod vedením prof. Dr. JUDr. Karla Eliáše, Of Counsel PRK Partners, profesora obchodního práva na Právnické fakultě ZČU v Plzni. Předložil ho někdejší ministr spravedlnosti Pospíšil, prosadila ho vládní koalice ODS, TOP 09, VV, s tichým souhlasem levicového Senátu.

V § 2923 *„Škoda způsobená osobou s nebezpečnými vlastnostmi"* se říká: *„Kdo se vědomě ujme osoby nebezpečných vlastností tak, že jí bez její nutné potřeby poskytne útulek nebo jí svěří určitou činnost, ať již v domácnosti, provozovně či na jiném podobném místě, nahradí společně a nerozdílně s ní škodu způsobenou v takovém místě nebo při této činnosti někomu jinému nebezpečnou povahou takové osoby."*

Jak máme danému paragrafu rozumět?

1. Jedná se o nové ustanovení, které dosud v českém právním řádu neexistovalo.

2. Zákon sankcionuje osoby, které poskytnou bydlení či svěří nějakou činnost osobě nebezpečných vlastností (vědomi si těchto jejích nebezpečných vlastností), tím, že je činí spoluzodpovědnými za škodu, kterou taková osoba v místě, kde bydlí nebo vykonává činnost, způsobí. Osoba nebezpečných vlastností (např. nemocný, viz níže) tedy nemá právo – bez toho, že by našla někoho ochotného přijmout za ni spoluzodpovědnost nebo se jí podařilo svou nebezpečnost skrýt – bydlet lépe než v nutném útulku či se živit vlastní prací lépe, než je nutné k naplnění jejích nezbytných potřeb. Osoba nebezpečných vlastností se stává psancem, který existenčně (viz níže k rozsahu odpovědnosti) ohrožuje ty, s nimiž se stýká nebo kteří mu pomáhají. Zákonodárce používá právní konstrukci, na níž byl založen institut klatby známý ze středověkého kanonického práva.

3. Spoluzodpovědnost znamená, že poškozený si může vybrat, zda její náhradu bude požadovat po škůdci, nebo po osobě, která mu poskytla bydlení či svěřila činnost (ta má pak proti škůdci následný postih). Nejde tedy o prosté ručení (pokud nezaplatí škůdce, zaplatím já).

(pokračování na str. 2)

Co když si začneme brát příklad? Třeba z Fergusonu.

TONDA KOVÁČ, MIJOKASTOR KOJPUS

Při zavádění nových pořádků bývá zvykem nejdříve všechno zbourat a začít znovu od píky. Alespoň takto nám to předvádějí naši vážení zákonodárci se svým ozbrojeným sborem. Když se v nějaké zemi objeví zlý diktátor, přiletí bombardéry z demokratických zemí a všechny ty staré domy, mosty, nemocnice a školy, všechny ty symboly staré diktatury srovnají se zemí. To aby měli tamní obyvatelé dostatek místa na budování nové demokratické společnosti.

Z toho si asi vzali příklad černoši ve Fergusonu, předměstí St. Louis v USA. Policie jim zabila neozbrojeného kamaráda s rukama nad hlavou, což dokládá, že ve městě není zdrojem moci lid, ale někdo, kdo sem posílá uniformované ozbrojence, kteří tu zastavují lidi, rozdávají pokuty, ženou je k soudu, zavírají je, při každé příležitosti mávají bouchačkou před nosem a střílí. Dobrý důvod začít bourat symboly staré diktatury. Jenomže černoši ve Fergusonu jsou na rozdíl od jejich pánů umírnění. Domy a školy nechali být. Zdemolovali jen všechny obchody, symboly nerovné distribuce zboží.

Revolta bez iluzí

S pokračujícími nepokoji se v alternativních médiích začaly objevovat analýzy a kritika militarizace americké policie. Jenomže nejmocnější policie světa se v pancéřových vestách a kevlarových helmách, vyzbrojená m-šetnáctkami a transportéry odolnými proti minám, bojí vkročit do čtvrti, kde řádí rebelové. Když si udržuje od davu bezpečný odstup, lidé rabují a zapalují obchody. Když se přiblíží, dav se rozroste, vedle militantů stojí senioři, matky, děti, občas přilítne moloťák, ozve se střelba a ještě víc lidí rabuje a zapaluje obchody.

(pokračování na str. 3)

Komunální tragédie

(dokončení ze strany 1)

Po zádech chudiny výš a výš

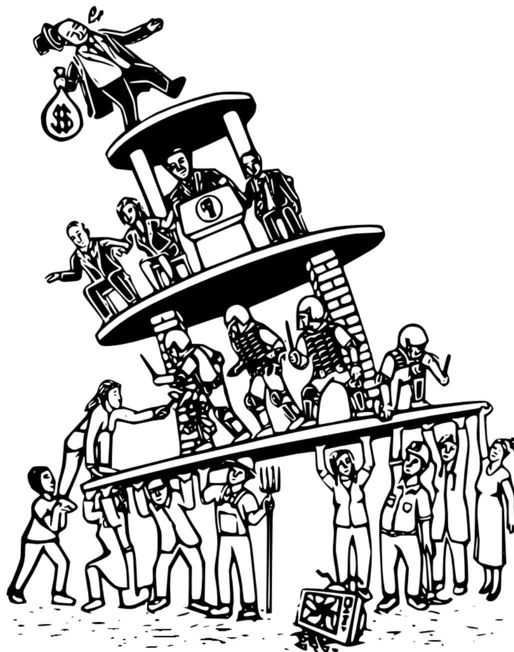
Pokud by někdo hledal jednoduchý návod, jak nastartovat politickou kariéru s relativně malým kapitálem, nemusí chodit pro inspiraci daleko. Vzor Čunka, Janáčkové a Řápkové už následovaly desítky komunálních politiků lačných moci. Stačí vstoupit do jakékoliv zavedené strany, začít nadávat na Cikány, třeba v hospodě nebo na veřejném zasedání zastupitelstva, začít nadávat na média, policii a soudy, jak nadržují Cikánům, nejlépe někde před kamerou nebo v regionálním tisku nabídnout rychlé řešení v podobě posílení policejních hlídek nebo rozšíření kamerového systému a nechat se zapsat na kandidátku.

Tenhle model se zalíbil zejména komunálním politikům v trhem zapomenutých regionech Severočeského a Severomoravského kraje. Jako výtah k moci jim už neslouží jen Romové, ale chudina obecně. Každý, kdo se nechytá na trhu práce, ocitl se v dluhové pasti nebo propadl závislosti na alkoholu, jiných návykových látkách nebo hazardu, přestává být podle tržních měřítek člověkem a stává se obtížným hmyzem. Hřebem tohoto komunálního kariérismu je zavádění politiky nulové tolerance. Tou se dnes může pyšnit Bohumín, Karviná, Havířov, Orlová, Český Těšín, Litvínov, Duchcov, Rumburk, ale třeba i Slaný. Program nulové tolerance se nyní stává hlavním volebním tématem např. na Broumovsku.

A v čem tato politika spočívá? Například v rozdávání přemrštěných pokut za porušení veřejného pořádku, tzn. křik, divokou jízdu na kole nebo třeba sezení na schodech. Její jádro však tvoří razie. Neohlášené razie do bytů vytipovaných podle blíže neurčeného klíče. Razie se zpravidla účastní státní policie, městská policie, zástupce městského nebo obecního úřadu, pracovník sociálního odboru, krajské hygienické stanice, někdy i cizinecká policie. Razie probíhají od časných ranních hodin do pozdního večera. Dochází ke kontrole dětí, hygieny, úklidu, uchovávání alkoholu nebo jiných návykových látek v bytě. Jsou kontrolovány platby za odvoz odpadu a za psa nebo třeba černý odběr pitné vody. Rodiče i děti dostanou test na přítomnost alkoholu a jiných návykových látek. Ten se nazývá dobrovolným testem, ale kdo ho odmítne, je posuzován jako pozitivní a čeká ho správní řízení. V Litvínově našly dokonce uplatnění razie kobercové, tedy pročesávání celého sídliště byt po bytě. Provinilcům se vyhrožuje vysokými pokutami, vystěhováním z bytu, odebráním sociálních dávek a odebráním dětí. Razie jsou opakovaně prováděny i v bytech rodin, u nichž nebyly v minulosti nalezeny žádné nedostatky. Důsledkem politiky nulové tolerance je exodus chudiny do jiných regionů, kde se opět stává prostředkem k obohacení lichvářů a spekulantů s nemovitostmi.

Třebaže je např. romská kriminalita a pomyslné zneužívání sociálních dávek pro masmédia lukrativní téma, o politice nulové tolerance a raziích se příliš nezmiňují. Zveřejňuje je spíše regionální tisk vesměs pochvalným způsobem. Překvapivé je, že se diskutující pod těmito zprávami poměrně mírní a občas převažují i kritické příspěvky. Že by dalším lidem docházelo, jak mohou tyto metody jednou postihnout kohokoliv a málokdo splňuje přísná kritéria? Nikdo z obyčejných lidí to nemá dnes jednoduché a může se snadno ocitnout na sociálním dně.

Jsou-li pošlapávána práva jedněch, jsou i práva druhých v ohrožení. Korporátní média tradičně nahlížejí na sociální problémy skrze tržní optiku, která degraduje lidský život a jeho jedinečnost. Jenomže nejvyšší hodnotou je konkrétní živý člověk, nikoliv mantra absolutního dobra v podobě ekonomické prosperity a růstu. Ten, kdo káže zotročení ve jménu nejvyššího dobra své víry, je fanatik. Pro něj jsou jeho vlastní předsudky a emoce důležitější než život a utrpení ostatních. Za vznešenými frázemi pak skrývá vlastní zájmy, tedy touhu po moci a majetku.

Za svobodnou samosprávu

Každý zastupitel, i na té nejnižší úrovni, je korumpovatelný, a i když může do politiky vstoupit s dobrými úmysly, časem podlehne politickému folkloru a svá rozhodnutí bude přijímat ve prospěch byznysu. Neplýtvejme energií a odmítněme účast ve volbách, které jen poskytují buržoazní demokracii falešnou iluzi svobody. Volby legitimizují tento režim, ze kterého profituje hrstka boháčů se svými politickými loutkami, kteří hází vinu za selhávání systému na obyčejné pracující a na ty, kteří se v něm nemohou uplatnit.

Organizujme se společně s lidmi, kteří mají stejné požadavky nebo je sužují stejné problémy, a vyvíjejme tlak na elity, abychom dosáhli lepšího života tady a teď. V České republice funguje mnoho sdružení, která bojují za práva obyčejných lidí na regionální úrovni. Ať už se zabývají kulturními, ekologickými, lidskoprávními nebo investičními tématy, je třeba všechny tyto snahy propojit a vytvořit hnutí, které bude silným soupeřem politické elity a velkého byznysu a bude si klást stále odvážnější požadavky.

Jako anarchisté odmítáme zastupitelský princip, který byl vždy v područí kapitalismu, v němž není pro svobodné rozhodovací procesy místo. Prosazujeme princip volitelných a kdykoliv odvolatelných delegátů, naplňujících zájmy komunit, jimiž byli vysláni. Usilujeme o zrušení státu se všemi jeho institucemi, které brání lidské tvořivosti, solidaritě a svobodě. Chceme zavést svébytnou samosprávu, založenou na principech přímé demokracie, aktivní účasti společnosti, která bude bránit utvoření nové mocenské elity. Zrušíme soukromé vlastnictví výrobních prostředků, aby už nikdo nemohl hromadit majetek a moc, a jednou provždy skoncujeme s nadvládou člověka nad člověkem.

Paragraf proti nepřizpůsobivým a těm, kteří jim umožňují žít

(dokončení ze strany 1)

Osoba, která škůdci poskytla bydlení či svěřila činnost, odpovídá celým svým majetkem (včetně celého majetku ve společném jmění manželů) i budoucími příjmy (včetně příjmů svého manžela). Odpovědnost osoby, která škůdci poskytla bydlení či svěřila činnost, je absolutní, nevyžaduje z její strany žádné zavinění. Zavinění spočívá již v tom, že osobě nebezpečných vlastností vědomě poskytla bydlení či svěřila činnost.

Odpovědnost nenastává pouze v případě, kdy byl osobě nebezpečných vlastností poskytnut útulek nezbytný pro její potřeby či svěřena činnost nezbytná pro její potřeby.

Zatímco v případě škody, kterou způsobí pes, neodpovídá jeho majitel, prokáže-li, že ani z nedbalosti neporušil svou povinnost na psa řádně dohlížet a zabezpečit ho (např. když pes uprchl v době požáru, v okamžiku, kdy majitele stihla srdeční slabost nebo protože zloději upilovali zámek), v případě škody způsobené osobou nebezpečných vlastností odpovídá ten, kdo škůdci poskytl bydlení či svěřil činnost, absolutně, tedy i za škodu, jíž nemohl zabránit.

Absolutní odpovědnost používá právní řád zcela výjimečně. Občanský zákoník například dává absolutní odpovědnost tomu, kdo jinou osobu přivedl do stavu opilství, za škodu způsobenou opilým. Dokonce ani odpovědnost provozovatele zařízení zvláště nebezpečného (což je takové, u nějž ani při řádné péči nelze vyloučit možnost vzniku závažných škod: např. chemická továrna, jaderná elektrárna, skládka nebezpečného odpadu) zdaleka není absolutní a umožňuje vyvinění. Odpovědnost podnikatele, který za účelem dosažení svého zisku provozuje zařízení, které je pro ostatní zvláště nebezpečné, je nižší než odpovědnost osoby, která poskytne útulek nemocnému.

Autor uvádí v důvodové zprávě, že toho, kdo osobě nebezpečných vlastností poskytne útulek či jí svěří činnost, *„tak stíhá zostřená povinnost dohledu“*. Slovo *„zostřená“* je zavádějící nejen proto, že se doposud používalo pouze v trestním právu ve vztahu k odsouzeným (zostření trestu). Zpřísněnou (*„zostřenou“*) povinnost má například nápravné zařízení ve vztahu k zabezpečení osob ve výkonu trestu. Ani věznice však neodpovídá absolutně za škody způsobené uprchlým trestancem, odpovídá pouze, pokud zanedbala – v daném případě nejpřísnější možný – dohled. V případě osoby, která poskytla bydlení či svěřila činnost osobě nebezpečných vlastností, se však jedná o odpovědnost absolutní. Na rozdíl od výše uvedeného psa či trestance je přitom osoba nebezpečných vlastností svéprávný a plnoprávný člověk, nadaný svobodnou vůlí, jehož nelze poutat ani mu nasadit náhubek. *„Zostřený“*, natož pak absolutní dohled nad ním tedy jiná soukromá osoba efektivně vykonávat nemůže.

4. Skutečnost, že někdo osobě nebezpečných vlastností poskytne bydlení či jí svěří nějakou činnost z důvodu, že se jedná o jeho příbuzného, milence či partnera, jej spoluzodpovědnosti za její činy nezbavuje. A to ani v případě příbuzenství, z nějž vyplývá vyživovací povinnost vůči osobě nebezpečných vlastností či dokonce vyživovací povinnost v rozsahu vyšším, než je pokrytí nutných potřeb vyživovaného.

5. Zákon nedefinuje, co to je osoba nebezpečných vlastností, resp. nebezpečná povaha osoby.(1) Český právní řád zná pojem *„nebezpečná povaha výrobku“* – tím se rozumí např. jedovatost, výbušnost, hořlavost atd. Tato kritéria nicméně nelze na osobu použít. Takže koho má zákonodárce na mysli? Feťáka, alkoholika, gamblera, kriminálníka, radikála, nepřizpůsobivého, duševně chorého, tuberáka, vzteklouna, HIV pozitivního, rváče, epileptika, anarchistu, pedofila, pyromana? Podíváme-li se do důvodové zprávy, zjistíme, že: *„nebezpečné vlastnosti mohou být jak tělesné, duševní, tak charakterové. Může jít např. o epileptika, který se v době záchvatu neovládá a může rozbít cizí věci, nebo o duševně nemocné. Nebezpečnou vlastností je též nakažlivá nemoc, kterou osoba trpí. K nebezpečným vlastnostem lze počítat též sklony k páchání trestné činnosti.“* Výčet v důvodové zprávě je pouze příkladný.

6. Zákon nedefinuje, co je to *„útulek“*. Tento pojem platné české právo doposud používalo pouze ve spojení *„zvířecí útulek“*. Ve spojení s lidmi byl pojem útulek používán v sousloví *„dětský útulek“* ve smyslu sirotčinec do 70. let, obecně pak do 30. let (např. Zákon ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, hovoří o *„zaopatření v útulcích pro invalidy neb osoby staré“*).

Důvodová zpráva vysvětluje, že *„poskytnout útulek“* znamená např. pronajmout byt.(2) Bude se tedy jednat zřejmě i o podnájem, umožnění bydlení zdarma či za výpomoc, krátkodobé ubytování, prostě jakoukoliv formu umožnění bydlení. Může se zřejmě jednat i o prodej bytu (pojem *„poskytnout jídlo“* také zahrnuje případ, kdy je jídlo prodáno).

7. Zákon nedefinuje, co je to *„svěřit činnost“*. Tento pojem se na jiných místech zákona nepoužívá. Přitom je nutno si uvědomit, že již dnes, podle jiných ustanovení zákona, podnikatel odpovídá za škodu způsobenou svými zaměstnanci, zástupci či subdodavateli (viz níže). *„Svěření činnosti“* tedy musí mít nějaký další, velmi obecný, význam a zřejmě se jedná o *„zaplatí mu za službu“* či *„požádá jej o něco“*.

8. Co je to *„nutná potřeba“*, zákon blíže neupřesňuje a důvodová zpráva o tom zcela mlčí.

Pojem *„útulek nutně potřebný“* by zřejmě, jazykově vzato, měl znamenat bydlení horší, než je *„lidsky důstojné ubytování“*, které doposud občanský zákoník vyhrazoval např. osobám, jimž byl vypovězen nájem bytu z důvodů na jejich straně (neplacení nájemného či narušování mravů v domě). Zákon nás, nejen jazykově, vrací do doby, kdy nutný útulek bylo maximum, v co mohl občan v nouzi doufat.

Kdo poskytne např. epileptikovi útulek lepší než nutný, odpovídá za vše, co nemocný při svém epileptickém záchvatu způsobí. Lze tedy očekávat, že osoby poskytující útulek či svěřující činnost, budou vzhledem k možným následkům ustanovení preventivně vykládat spíše přísně, přinejmenším do doby (řady let), než se k zákonu na náklady nenapravitelných samaritánů či zoufalých příbuzných vytvoří judikatura. Kolik nemocných ale do té doby skončí preventivně na ulici? A kolik pečujících příbuzných půjde pro dobrotu na žebrotu?

9. Asociálnost ustanovení vynikne v kontrastu s jinými ustanoveními českého právního řádu, která poskytují ochranu před nebezpečnými osobami:

a) Trestní právo znemožňuje pachateli pokračovat v trestné činnosti (institut vazby, trestu odnětí svobody a ochranných opatření) a trestá i spolupachatele a podílníky (včetně např. osoby, jež vědomě umožní ukrýt lup) – vždy je však třeba, aby rozhodl soud ve spravedlivém trestním procesu (s možností odvolání). K postihu nestačí jen *„sklony k páchání trestné činnosti“*, je třeba alespoň důvodné podezření (v případě vazby) či spáchání trestného činu (v případě určitých trestných činů stačí příprava). Příbuzný či partner obžalovaného není spoluodpovědný a má dokonce právo osobu blízkou krýt. Soudce neodpovídá za skutky, jichž se později dopustí propuštěný, a rozhoduje podle zásady *„v pochybnosti ve prospěch obžalovaného“*. Záznam v trestním rejstříku je po určité době vymazán.

b) Nemocné osoby lze umístit do karantény (nakažlivá nemoc) či do péče léčebného zařízení pro choromyslné, vždy je však třeba rozhodnutí soudu a lékařský posudek. Lékař neodpovídá za škodu způsobenou nemocným, kterého nedal umístit do zařízení pro choromyslné, pokud postupoval lege artis.

c) Podnikatel odpovídá za škodu, způsobenou jeho výrobkem či službou, a to i v případě, že tuto škodu nezavinil on, ale jeho zaměstnanec, obchodní zástupce či subdodavatel.

d) Osoba (příbuzný, ústav), která má jinou osobu (vězeň, dítě, nesvéprávný) v péči či jinak pod dohledem, odpovídá za škodu způsobenou touto osobou, nikoliv však absolutně, ale pouze pokud zanedbala náležitý dohled. K odpovědnosti se vyžaduje alespoň nedbalostního zavinění.

e) Na rizikové činnosti zákon klade určité kvalifikační nároky (mj. např. čistý trestní rejstřík, zdravotní způsobilost apod.). Běžné činnosti zákonodárce povoluje každému svéprávnému.

f) Majitel domu má povinnost zajistit klidné soužití v domě, neodpovídá však absolutně za své nájemníky, odpovídá pouze v případě, že nevyužije možnosti k řešení, které má k dispozici (např. nedá chronickému narušiteli výpověď).

10. Uvedená opatření však samozřejmě nejsou s to nebezpečí eliminovat, náklady na řadu z nich nese stát. Tlak na odpovědnost státu za bezpečí ve společnosti se zákonodárce snaží snížit – za autonehodu odpovídá ten, kdo epileptika požádal, aby mu něco přivezl, ne ten, kdo mu vydal řidičský průkaz. A za vraždu způsobenou schizofrenikem neodpovídá stát, který mu není ochoten poskytnout adekvátní léčbu (po propuštění z léčebného zařízení přestává být psychiatrický pacient pod jakoukoliv kontrolou, systém nezajímá, zda chodí pravidelně k lékaři), ale ten, kdo mu poskytl bydlení.

11. § 2923 nového občanského zákoníku proto chrání občany tím, že nemocné a propuštěné trestance vytlačuje na okraj společnosti a že jim znemožní dosáhnout životní úrovně vyšší, než postačuje k uspokojení nutných potřeb. Představa, že chudý epileptik je méně nebezpečný než epileptik se slušnou životní úrovní, vypadá na první pohled nesmyslně.

Bohaté občany ale skutečně ochrání, pokud budou nemocní a bývalí trestanci žít jenom v nutných útulcích, tedy mezi chudými. Chudé občany zákonodárce chránit nehodlá, nemocné odsouvá do nutných útulků, na jejich příbuzné za péči o ně uvaluje odpovědnost přísnější, než jakou má provozovatel jaderné elektrárny, a bývalým vězňům zásadně ztěžuje integraci do společnosti. To je spravedlnost a humanita v moderním evropském občanském zákoníku 21. století.

(1)Zákon by samozřejmě měl označovat stejnou skutečnost vždy jedním termínem, věcně je nicméně z kontextu jasné, že tyto pojmy jsou synonyma, což potvrzuje i autor v důvodové zprávě; rovněž slovní spojení *„škoda způsobená povahou osoby“* může neprávníkovi znít divně (škodu přece může způsobit osoba a nikoliv její povaha), jeho význam je však srozumitelný.

(2)Cit.: *„nájemce, který pronajme byt osobě, o níž ví, že má sklony k páchání majetkové trestné činnosti“* – spojení *„nájemce pronajme byt jiné osobě“* samozřejmě nedává smysl. Byt pronajímá jiné osobě (nájemci) pronajímatel, nájemce může byt pouze dát do podnájmu. Autor důvodové zprávy se zřejmě upsal, co chtěl říci, nicméně zůstává zřejmé.

Na radnicích (pro sebe) dělají, co můžou

Mijokastor Kojpus

Účast v komunálních volbách bývá početnější než v těch do vyšších (tj. vzdálenějších) vládnoucích instancí. Jednak budí komunální politické partičky u obyčejného člověka reálnější dojem (i ve větších městech lze při troše štěstí či zájmu zastupitele fyzicky potkat nebo vidět při veřejné části jeho zastupitelské show), jednak není občan s to zcela rezignovat na iluzi svého vlivu na *„vyšší moc"*, která mu zasahuje do života. A snaží se vybrat relativně menšího ignoranta nebo lumpa, protože tyhle lokální kandidáty má poměrně prolustrované. Jsou si toho samozřejmě vědomi i sami uchazeči o tu trochu moci a projevů servilnosti od poddaných a o možnost dostávat už konečně taky nějaké to všimné od stavebních lobby nebo menších podnikavců okresního střihu. I proto se komunální politici před volbami vyznačují hodně opatrnými sliby, případně jen nevyvratitelnými pravdami typu *„Jan Novák bude volit Jana Nováka"* na předvolebních reklamních plakátech.

Po nás potopa

Větších i malých korupčních kauz na komunální úrovni je dost na to, aby pravidelně plnily média nebo blogy méně úspěšných kolegů a kandidátů, a zpravidla si jich všímáme, hlavně když nám díky nim zase stoupnou náklady na běžný denní provoz (dlouhodobým hitem je například parkování na obecním pozemku, který radní pokud možno pro obec nevýhodně pronajmou nějakému tomu spřízněnému soukromému výběrčímu parkovného). Zastupitelský zásah do životního prostředí už takové emoce nebudí (dávno jsme se odnaučili myslet dál než na nejbližší nákup, jídlo, televizní estrádu nebo ještě tak dovolenou), přesto je nám nepříjemné, když nám před očima zalejou do betonu poslední zbytky přírody. Arogantní a pohrdavé zacházení s přirozeným prostředím je totiž velmi názorným dokladem toho, jak si každý, komu je svěřena i minimální (pravo)moc, začne tady a teď dokazovat tuhle svoji výsadu.

Ve veřejném zájmu

Tristní je ovšem hlavně situace, kdy se necháme urážet zdůvodněním komunálních činovníků, že jednají ve veřejném zájmu. Například ve Frýdku-Místku vypustili do médií rozhořčené volání, že se tu bude betonovat ve veřejném zájmu. Z toho by se dalo soudit, že související likvidace cenného chráněného území lužního lesa v údolí řeky Morávky a vykácení čtyř tisíc dřevin je rovněž ve veřejném zájmu. Pravděpodobnější se zdá zájem betonářské lobby, stavějící silniční obchvat, ale proč by jí na radnici nemohli říkat prostě veřejnost? Do veřejného zájmu už totiž nepatří náhradní výsadba – tedy abychom radním nekřivdili, čtyřicet procent původního množství zeleně by obyvatelům města se silně znečištěným ovzduším dopřáli. Jednou. Pokud to okolnosti dovolí. Nikdo jim za to holt nic nešoupne, leda jim proti jejich vůli připomene existenci už tak benevolentního zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, který povoluje kácení dřevin mimo les a umožňuje obcím ukládat náhradní výsadbu.

Všechno je na beton

Když se z Frýdku-Místku přesuneme kousek na západ do Hradce Králové (kde mimochodem severní Moravu nazývají Balkánem), narazíme na stejně fundované politické aktivity ve veřejném zájmu. Loni tu chtěli v rámci protipovodňových opatření zalít betonem břehy řeky, protože stromy, které tam rostou, prý břehy narušují. Klasik by zíral, jak revoluční kořenové systémy tamější stromy mají (jinde stromy spolu s bylinným porostem břehy chrání). Ale možná jde spíš o hradeckou obsesi, protože brzy nato vyhlásila radnice, že další povodňovou hrozbou jsou tu nutrie, které měly to štěstí, že utekly z kožešinových farem, a usadily se na březích na několika místech ve městě. Tihle poloochočení hlodavci podle místních odborných dobrozdání kromě nejrůznějších světových katastrof, které způsobují, ničí stromy na březích řeky, což by mohlo zvětšit rozsah povodňových škod. Než obyčejný člověk pochopí tenhle přírodní koloběh, jehož přirozenou vývojově nejvyšší formou je nejspíš beton, musí se i trochu zamyslet.

Potřebujeme je?

Anebo je to jinak? A lokální komunální mocnáři si možná jen nevidí do úst? Nebo že by to spíš byli takoví cynici, a ještě zklamaní naší nedůvěrou? Řešením by snad bylo, kdyby si prostě našli jinou veřejnost, v jejímž zájmu pořád konají. Jinak jim hrozí, že se třeba ta stávající veřejnost konečně rozhodne pro zavedení mechanismu skutečné společenské samosprávy a všechny tyhle (i vyšší) panáky, ovládané lobbisty, přestane potřebovat.

Co když si začneme brát příklad? Třeba z Fergusonu.

(dokončení ze strany 1)

„Ve dnech, kdy policie uvolní dopravu, zacpe se West Florissan automobily, z nichž mnohé jsou doslova po střechu přeplněné cestujícími. Všední rutinu zpestřuje burácející muzika, kvílení pneumatik, smažení koblih, nadávky, nabíhání a předstírání útoku na policajty. Lidé oslavně přeskakují z auta na auto, skandují, koketují, zpívají, popíjejí a kouří. Když policie uzavře ulici na obou koncích, auta se stáhnou do vedlejších ulic a divoká zábava pokračuje. A když se lidi dostanou do ráže, najíždějí auty přímo do obchodů, naplní je vyrabovaným zbožím a zmizí v okolních ulicích.

Významné množství protestujících je ozbrojeno. Během několika prvních dní byla oblíbenou taktikou střelba do vzduchu, aby se zastrašila policie, když se moc přiblížila. Někteří neskrývají svou zbraň a otevřeně mluví o válce s policií. Během posledních dnů lidi začali na policii střílet. Takhle daleko zašla jen hrstka protestujících a někteří z nich skončili se smrtelnými zraněními. Lidé se ohledně zbraní začínají dovolávat větší zdrženlivosti.

Rebelové (ani policie) nemají s takovou situací žádné zkušenosti. Podobnou revoltu nezažila Amerika od sedmdesátých let. Lidé se učí vyrábět a používat molotovovy koktejly, stavět barikády, střílet a vystihnout správnou chvíli a místo pro útok. Koordinace a komunikace je během riotu obtížná. Pravděpodobně proto, že tu není žádné vhodné a bezpečné místo k setkávání a sdílení nápadů," píše jeden z účastníků ve své reportáži z první linie ze čtvrtka 21. srpna a zároveň konstatuje, že nepokoje už dlouho nejsou záležitostí Afroameričanů. Bílá chudina je zde vítána. O rasové válce nemůže být řeč. Ve Fergusonu dnes stojí bok po boku zadlužení studenti bez perspektivy, svobodné matky, důchodci, nezaměstnaní… Navíc se začíná zdát, že lze porazit i toho nejsilnějšího nepřítele. Někdy slovem, někdy vtipem, někdy silou, o které nikdo neví, odkud přichází a co je jejím zdrojem.

Zastavit tok kapitálu

Naše rozené autority s nesmírnými organizačními a vůdčími schopnostmi nerady vidí, že se svět bez nich obejde. Podobné nepokoje proto bývají vykreslovány jako bezbřehé násilí a chaos. Rabování je prospěchářské a absence vedení svědčí o dezorganizovanosti. Pitvají život zastřeleného Michaela Browna, označují ho za zloděje a feťáka. Kradl doutníky a kouřil marihuanu!

Levicový magazín *Jacobin* si všímá opaku: *„Lidé ve Fergusonu se společně zapojili do uvědomělého politického protestu vedoucího k povstání. Jedno video pořízené na demonstraci ukazuje množství politických buřičů mluvících k davu a proměňujících spontánní hněv v politickou jednotu. Jeden z mluvčích, konkrétně mladý černý muž, nabízí přesvědčivou politickou analýzu, která nahlíží na nespravedlivou policejní brutalitu jako na vedlejší produkt ekonomického vyloučení komunity: ‚Cpeme těmhle přisluhovačům naše peníze, jsme uvěznění v jejich systému a nemůžeme se domoct spravedlnosti. Nemáme žádný respekt. Jsou připravený tě sejmout, když šlápneš vedle… To člověka štve…'*

„Od začátku měla protipolicejní shromáždění, která předcházela riotům, jasnou dynamiku v duchu ‚my proti nim'. Na jednom shromáždění žena držící kameru říká: ‚Kde jsou gangsteři? Kde jsou všechny pouliční gangy, když je tu potřebujeme?' A dav potom začíná vyzývat různé gangy, aby zastavily násilí ‚černých proti černým' a sjednotily se v boji proti útlaku. Komunita je jednotná a připravená chopit se akce. Policie představuje problém a musí být zastavena."

V interview pro lokální tisk jeden z účastníků říká: *„Tohle je přesně to, co by se mělo dít, když dochází k nespravedlnosti ve vaší komunitě… Byl jsem venku s ostatními, to je vše, co můžu říct… Nemyslím si, že je po všem, vážně. Myslím, že jen dostali lekci a vidí, jak se má vzdorovat, v St. Louis, posledním státě, kde je třeba zrušit otroctví… Takhle získávají peníze: byznys a daně, policie zastavuje lidi a rozdává pokuty, žene je k soudu, zavírá je – takhle se vydělává v St. Louis. V St. Louis se všechno točí kolem peněz. Takže když zastavíte jejich tok příjmů, mají to zorganizované určitým způsobem… ve stylu ‚my budeme jíst, vy budete hladovět' – donutí tě přestěhovat se do určitý čtvrti a uvidí se, jestli sneseš hlad…"*

Někteří demonstranti si evidentně uvědomují, že se zde nejedná o problém rasový, ale socioekonomický. Zároveň znají slabiny systému. Lidé čelící problémům v sousedství a vyloučených čtvrtích musí jednat podobným způsobem jako dělníci. Pokud chtějí pracující řešit své problémy, musí narušit výrobu, a tím pádem tok příjmů stávkou. Jinak jejich požadavky nikdo poslouchat nebude. Pokud se nejedná o problémy na pracovišti, ale v sousedství, musíme zastavit dopravní a obchodní ruch, zastavit tok kapitálu. Mávání fanglemi nic nezmůže.

Žádný pán

Pokud se ze sociálního hnutí vyprofiluje vedení, můžeme se s jakoukoliv citelnou změnou rozloučit. Vedení je náchylné k přijímání zbytečných ústupků, stanovování nechtěných požadavků, je korumpovatelné, není obtížné ho dehonestovat, vydírat, nebo úplně odstranit. O tom se už nejen Afroameričané přesvědčili v šedesátých a sedmdesátých letech. Nové milénium si nežádá masové demonstrace a řečníky na pódiích, ale dílčí konflikty neprivilegovaných s politiky a boháči, které nelze uchopit ani pacifikovat, lze je pouze propojit, jelikož jejich příčina je všude na světě stejná – pokračující trauma z útlaku lidí jinými lidmi.

Jeden z protestujících ve Fergusonu řekl: *„Jestli máme vůdce? Ne."* Ukázal na místo, kde byl zabit Michael Brown, a pokračoval: *„Chcete vědět, kdo je náš vůdce? Mike Brown."* Profilující se vedení však nestačí ignorovat, jeho vzniku je nutné aktivně bránit. Ke kormidlům moci se dostávají lidé se shodnými vlastnostmi, nezřídka ti samí dokola. Jedná se o typy, které se mají dobře za všech režimů. Rozumí řeči peněz a paragrafů, jsou mistry intrik. Jejich láska ke kariéře moci a prospěchu je společensky daleko škodlivější než tisíce vyrabovaných obchodů.

Kde se vzali, lumpové

Většina pozorovatelů a analytiků se snaží vtěsnat dění ve Fergusonu do již obvyklých *„mezirasových konfliktů"*. Pokoušejí se konflikt představit jako konfrontaci mezi černými a bílými, s odkazem na to, že zabitý měl černou kůži a policista, který ho zabil, měl (tak jako většina jeho kolegů a mocných ve městě) bílou. Přesto realita (jako v případě nedávných nepokojů na francouzských nebo anglických předměstích) tomuto rasovému vysvětlování odporuje. Ve skutečnosti máme co dělat s ukázkou třídního boje – policejního teroru proti chudým a jejich protestu proti zvůli moci. Ferguson jako předměstí St. Louis má navíc daleko k obrazu *„černého ghetta"*. I když je St. Louis jedním z nejsegregovanějších měst USA, Ferguson a některé okolní čtvrti jsou naopak jedněmi z *„nejintegrovanějších"*, co se týče *„rasových"* vztahů ve státě Missouri. Pro Ferguson jsou typické skromné rodinné domky v ulicích, kde černí a bílí žijí bok po boku.

Současně může být Ferguson symbolem rostoucí *„nové chudoby"*. Tato chudoba podle Brookings Institution dramaticky vzrostla ve 100 největších městech USA. Počet předměstí, v nichž více než 20 % obyvatel žije pod oficiální národní hranicí chudoby, se od roku 2000 zdvojnásobil. V roce 2012 38 % chudých obyvatel předměstí žilo v oblastech s 20procentní úrovní chudoby. *„Na začátku tisíciletí… činila úroveň chudoby ve Fergusonu asi 4 až 16 %,"* uvádí údaje Brookings Institution. *„V letech 2008–2012 měly skoro všechny části Fergusonu úroveň chudoby maximálně 20 procent, přičemž překročení tohoto poměru signalizuje růst negativních jevů koncentrace chudoby."*

Tyto jevy zahrnují nedostupnost práce a lékařské péče, nekvalitní školy a vysokou úroveň zločinnosti. Ferguson je možné brát jako klasický obrázek chudoby amerických předměstí. Úroveň nezaměstnanosti se za poslední roky zdvojnásobila, vzrostla z necelých 5 % v roce 2000 na 13 % v letech 2010–2012. Podle statistického úřadu USA v roce 2012 tu zhruba každý čtvrtý obyvatel žil pod federální úrovní chudoby (23 492 dolarů na čtyřčlennou rodinu) a 44 % pod dvojnásobkem této úrovně. Příjem na jednoho obyvatele ve Fergusonu (21 000 dolarů) ho řadí na 88. místo mezi 140 městy státu Missouri, podle průměrného příjmu rodiny (36 645 dolarů) je na 103. místě ve státě.

Pro ty obyvatele Fergusonu, kteří měli práci, se průměrný příjem s ohledem na inflaci snížil na třetinu. Počet rodin využívajících federální program dávek na bydlení narostl z 300 v roce 2000 na více než 800 na konci desetiletí. Chudí ve Fergusonu už rezignovali na volby. Jen 1350 obyvatel Fergusonu z více než 18 000 oprávněných voličů hlasovalo v dubnových volbách starosty, na kterého byl jediný vážný kandidát. V roce 2011 byl jeden z členů městské rady zvolen pouhými 72 hlasy.

Nadnárodní revolta

Při bližším pohledu na události ve Fergusonu je srovnání se situací v jiných koutech světa mnohem snadnější. Pozvolna dozrávají plody úsporné agendy, realizované politiky a boháči za účelem takzvaného boje proti celosvětové krizi. Sprostá loupež naší práce, času, našich životů nabírá poslední léta obrátky, což si vyžaduje velkolepou odezvu. Střední třída si může být jista jedině tím, že ztrácí půdu pod nohama. Současné studenty čeká jen poklonkování na seznamech pracovních agentur. Budoucí důchodci se připravují na život v askezi. Pro marginalizované už není místo ani v šedé ekonomice.

V souvislosti s Fergusonem se nabízí srovnání afroamerické chudiny s chudinou romskou. Nejedná se však jen o staleté křivdy a současný útok elit na naše práva, co stojí chudým Romům v ČR v cestě. Z romských komunit v ČR se nerekrutují byznysmeni, politici, ani hvězdy šoubyznysu nebo profesionálního sportu. Z těch chudých, při velké dávce štěstí, vzcházejí maximálně zloději, prostitutky, lichváři a kuplíři. Žijí více či méně v izolaci od okolního *„světa příležitostí"*. Mafie je jediná, kdo dává chudým Romům práci a střechu nad hlavou, čímž je udržuje na kolenou a sráží ještě hloub. Mafiáni jsou jedinými mediátory mezi romskými ghetty a bílou majoritou, ovšemže díky gádžovským institucím. Z jedné strany nazýváni vlivnými podnikateli, z druhé přirozenými romskými autoritami.

Pokud by romská chudina dokázala vyhlásit tomuto stavu válku, zasloužila by nejenom respekt, ale stala by se příkladem hodným následování. Ať už pro radikální důchodce, studenty nebo deklasované ze stejně ohrožených řad bílé majority. Je jedno, jestli jsme ve Fergusonu, Marikaně nebo v Přívoze. Cíl je jasný: zbořit tenhle prohnilej svět a zrealizovat naše touhy po rovnosti, svobodě a solidaritě.

Distribuční místa

Materiály a tiskoviny ČSAF k dostání:

Kamenné obchody

- **Infoshop Salé** (Orebitská 14, Praha 3 – Žižkov, sale.s.cz)
- **Rekomando** (Trojanova 9, Praha 2, rekomando.eu)
- **Infoshop Pelech** (Brno, www.pelech.info)
- **Klub Futra** (Masarykova třída 1000, Orlová – Lutyně, www.futra.cz)
- **Café-bar Chilli** (Masarykovo náměstí 25, Jihlava)
- **Antikvariát Černý pes** (Sedláčkova 20, Plzeň)

Internetové distribuce

- **Distro ČSAF** (distro@csaf.cz, csaf.cz)
- **xBASTAx** (xbastax.cz)
- **Papagájův hlasatel** (www.phr.cz)
- **Chyba** (chyba.a-punk.cz)
- **Miruus Levyt** (www.miruuslevyt.cz)
- **Comics Point** (pouze komiksová edice, www.comicspoint.cz)

Slovensko

- **Kontrashop.sk** (www.kontrashop.sk)
- **Straight Edge SK** (www.straight-edge.sk)

Bleskovky

Žoldákem bez žoldu

Od června se pilně pracuje na novele zákona o branné moci, která prý bude víc než užitečná. Pro koho asi? Naše armáda disponuje zhruba 20 tisíci profesionály, což jí prý nestačí. Další zřejmě nemá kde vzít nebo na ně nemá peníze, a tak by se spokojila s diletanty, totiž s běžnými civily, kterým by podle nového zákona napařila brannou povinnost. Ministerstvo obrany nově ctí i genderovou korektnost, takže povolávací rozkazy by spravedlivě posílalo i ženám. Odvody civilistů by prý byly výběrové, armáda jde po některých profesích a věku, ovšem zdůvodnění v návrhu zákona, že branná povinnost by nastala, pokud by měla vláda aspoň nějaké indicie o stavu ohrožení, je tak lišácké, že by si už nikdo v produktivním věku nemusel být jistý, kdy mu bude poskytnuta výsada zdarma obětovat svobodu nebo život, a to jak doma, tak v zahraničí. Novela zákona totiž počítá s tím, že by (ne)dobrovolníci v armádě měli povinnost účastnit se i zahraničních vojenských misí. NATO ušetří, naše vláda bude jako poslušný poskok Aliance pochválena, a konečně snad začnou mít smysl lidové sbírky pro padlé vojíny (ty, které se tu organizují pro padlé žoldáky, vypadají poněkud absurdně). A politické argumenty pro znovuzavedení branné povinnosti? Jako bychom je už slyšeli v satirickém televizním seriálu: *„Mladí lidé by se naučili nějaké praktické dovednosti a také se trochu osamostatnili.“* Na to se dá říct snad jen to, co chodí denně říkat ukrajinské ženy, trpící občanskou válkou, politikům a rekrutům: *„Jdi a bojuj si sám. My o válku nestojíme.“*

Potkáte nás...

Rádi bychom vás pozvali na tyto akce, na kterých najdete stánek s distribucí našich tiskovin:

27. 9. 2014, DIY Karneval

PRAHA / Tentokrát s podtitulem *Recykluj, nebo chcípni!* DJs, kapely, bubny, žonglování... zkrátka s čím kdo přijde, takže doražte všichni! Šetříme přírodu - vlastní půllitry s sebou! Začátek 13:00 v ulici Za invalidovnou. Benefiční afterparty v Crossu! (za pade) Nechceme mlčet a kupovat odpustky v biokrámu. Chceme žít jinak. Naším příkázáním budiž: **Recykluj, nebo chcípni!**

3. 10. 2014, Veganské hody

JIHLAVA / Na Masarykově náměstí, od 15 do 18 hodin. Bude připravena ochutnávka veganských specialit, sladkých i slaných, teplých i studených, klasických i exotických. Kromě jídla budou na místě: čaje a čerstvé limonády, dětský koutek, divadlo, infostánky, hudba – Dáša fon Fľaša, Cácory a další, vegani a veganky připravení diskutovat. Srdečně vás zveme i na afterparty, která proběhne v klubu Chilli.

10. 10. 2014, LFHR Warm Up

PRAHA / Klub Buben, Myslíkova 8. Zahrají: Crossczech (power oi, Praha), Muerti (punk / street Oi, Jablonec nad Nisou).

10.-11. 10. 2014, Benefice pro nakladatelství Pravěk

PRAHA / Oba dny od 17:00, klub Dr. Voják (Plzeňská 130/221, Praha-Motol). Třetí ročník festivalu UG sdružení Pravěk je tady! Opět se bude jednat o benefiční akci, kterou můžete podpořit náš společenský aktivismus za svobodný a neautoritářský přístup nejen ke kultuře. Rozhodli jsme se vám naservírovat dva dny plné muziky s Pravěkem sympatizujících kapel. Tematicky je rozdělíme na crust/noise/grind/metalový pátek a alternative/hc/punkovou sobotu. Vstup bude 80 Kč na den, 150 Kč za oba dva.

11. 10. 2014, Protijev - autorský křest poemy

NYMBURK / Další nymburský večer ve znamení podvratného umění a jak řekl jeden milý pán, "bordelu, cigár a anarchistickejch provokací". Tentokrát jde o křest nové poemy - tu pokřtíme samozřejmě jejím čtením a zajímavou hudbou mladé kapely The Frame. Vstup na akci je zdarma jako vždy. Začínáme v sobotu 11. 10. 2014 kolem 19:00 v kavárně U Strejčka (ul. Malé Valy 303/19).

11. 10. 2014, Turnaj LFHR na Strahově

PRAHA / X. ročník turnaje v malé kopané. Registrace od 9:00, start od 10:00. Přihlášky a info posílejte na lfhr@antifa.cz. Na místě distra Antifa.cz, Bohemians ultras, občerstvení, gril. Po turnaji afterpárty v klubu Buben. Zahrají: Heavyball (ska / 2tone / power pop), DJ Misantroop, Rude Boy Rhythm.

26. 10. 2014 Dvojkoncert pro FNB HK

HRADEC KRÁLOVÉ / Klub č. p. 4, Velké náměstí, od 19.00. Vystoupí Edoshův kurník: emo-hop-kvok Kurná Hora; divadelně koncertní performance opeřený sestavy, co nesnáší savce; jejich beaty jsou slepičí klovance do tvý hlavy a zobákama ti plivaj pukance do ksichtu. Společenská estráda plná společenských rozumů a apokalyptických změn. SEkS: klystýr skelnou vatou Jihlava; projekt Smrda z hibernujících Křikzticha. Jakýpak sorry, do psí lurvy, když námrd, tak bez omluvy; udělej si pohodlí, střepy do boty. Na místě distro a FNB bufet. Pořádá ČSAF + FNB HK.

Porošenkovy univerzální zákony

Ukrajinská Nejvyšší rada přijala v létě v prvním čtení návrh Zákona o sankcích, který dává prakticky neomezenou, diktátorskou pravomoc Radě národní bezpečnosti a obrany (SNBO). SNBO bude mít podle návrhu tohoto zákona právo zakazovat jakákoli tištěná a elektronická média, jakékoli politické strany, hnutí a veřejné organizace. Bude možné jim i odebírat a blokovat majetek. Sankce se zavádějí z rozhodnutí SNBO výnosem prezidenta, tedy bez soudních rozhodnutí či ostatních procedur *„právního státu“*. Sankce se budou uplatňovat také při *„potenciální hrozbě národním zájmům“*. I pokud někdo ještě nic neudělal, potenciální hrozbu už představuje. V principu takovou *„potenciální hrozbu“* představuje určitě všech 42 milionů obyvatel Ukrajiny. Uplatňovat sankce bude možné vůči komukoli – jiným státům, organizacím, politickým stranám, firmám a občanům a *„jiným subjektům“*. Tedy bude-li třeba i vůči mimozemšťanům. Třeste se, Marťani!

Klérus Development a. s.

Do médií se nenápadně dostala informace o tom, že velké developerské firmy vyjednávají s tuzemskými církvemi o výměnách a odkupování lukrativních pozemků, které mají církve dostat v rámci restitucí. O úřední potvrzení směny už žádaly stát například dvě pražské firmy Duplicatus a Real 24, v jejichž dozorčí radě působí ekonom pražské arcidiecéze a současně vedoucí správy majetku na Arcibiskupství pražském Karel Šticha. Duplicatus si vyjednal směnu pozemků s římskokatolickou farností v pražských Stodůlkách a Real 24 se dohodl s farností v Uhříněvsi. Vzhledem k lokalitě to představuje byznys nejspíš v řádu desítek miliard korun.

Zdravotnictví země neomezených možností

Zhruba 45 milionů Američanů do 65 let nemá žádné zdravotní pojištění. Náklady na ošetření v lékařské ordinaci přitom můžou jít do stovek nebo tisíců dolarů. Lidem v USA, kteří nemají přístup ke zdravotní péči, proto pomáhají aspoň některé neziskové organizace. Například ve Virginii funguje mobilní klinika RAM (Remote Area Medical). Ve stanu kliniky je možné kromě základního lékařského ošetření dostat zdarma i oblečení.

Když cenu nájmů ovlivňuje trh

Stovky tisíc pracujících v Brazílii přišly za poslední roky o bydlení a jedním z důvodů je růst nájmů způsobený takzvanou „tržní regulací nájemného“ neboli spekulacemi s nemovitostmi. Mezi lety 2008 až 2014 vyrostly ceny nemovitostí v největším brazilském městě São Paulu na víc než 200 procent, totéž se děje i v dalších velkých městech v zemi. Lidé, kteří pracují a dostávají tak nízký plat, že jim nestačí na základní potřeby, jako je střecha nad hlavou, založili Hnutí pracujících bezdomovců (MTST). V srpnu proběhla v São Paulu demonstrace 12 tisíc lidí na podporu tohoto hnutí, která zároveň upozornila na absurdní státní dotační program zajišťující bydlení, z nějž mohou chudí čerpat 2 procenta, zato smluvní stavební firmy dostávají zbylých 98 procent. Brazilská média se snaží Hnutí pracujících bezdomovců i jejich protestní akce kriminalizovat. Shrnuto a podtrženo: až se i u nás projeví tyto pokročilé blahodárné důsledky trhu, bude jedno, jestli práci máme, docházet do ní budeme stejně z krabice pod mostem.

Pocta anarchistům

Ve dnech 23. až 30. srpna se letos poprvé uskutečnil Mezinárodní týden anarchistických vězňů. Třiadvacátý srpen byl zvolen na paměť obětí justiční vraždy, kterou se proslavila americká „spravedlnost“, když 23. srpna 1927, sedm let od zatčení, popravila dva anarchisty italského původu za jejich politické přesvědčení. Jmenovali se Nicola Sacco a Bartolomeo Vanzetti. Od chvíle, kdy byli odsouzeni za zločin, který nespáchali, probíhaly po celém světě protesty proti procesu, který byl de facto politický. Po státní vraždě obou anarchistů byl jejich osud připomínán různými způsoby. Upton Sinclair jim věnoval román *Boston* (vydaný 1928), Giuliano Montaldo natočil v roce 1971 film *Sacco a Vanzetti*, psal o nich básník Allen Ginsberg, písně o nich zpívali Woody Guthrie nebo Joan Baezová. Specifickým způsobem byli oba anarchisté připomínáni v Sovětském svazu, kde už v roce 1926 otevřeli závod na psací potřeby pojmenovaný po Saccovi a Vanzettim. Až do devadesátých let znal každý tamější školák jména těchto dvou anarchistů z nápisu na tužkách, i když o nich nejspíš nic víc nevěděl. Továrna se v roce 1994 (kdy v ní pracovalo 1500 lidí) přetransformovala na akciovou společnost, vstoupili do ní zahraniční akcionáři, v roce 2000 už měla jen 50 zaměstnanců a vyráběla na zakázku cokoli z plastu. V roce 2007 byla zbořena, aby na jejím místě mohl vyrůst elitní obytný komplex.

Ochutnávka z Nakladatelství ČSAF

Existence č. 4/2014

Toto číslo anarchistické revue *Existence* se v hlavním tématu zaměřilo na válku. Je nám ale jasné, že takové téma není na několika stránkách možné plně obsáhnout. V úvodním textu se zabýváme anarchistickým pohledem: solidaritou s oběťmi, revolučním defétismem, pojmy kapitalistické války a míru. Obecněmu pojetí války se věnuje přiblížení knihy Oskara Krejčího na toto téma. Dění na Ukrajině komentuje prohlášení tamních anarchistů a glosa o čtyřech rovinách konfliktu v této zemi. Noam Chomsky poukazuje na souvislosti izraelských útoků na Gazu a pokrytectví západu v této věci. Text k 15. výročí vstupu České republiky do NATO se zamýšlí nad skutečným smyslem této militaristické aliance a další článek popisuje pozadí intervence NATO v Libyi v roce 2011.

Na hlavní téma navazuje historické ohlédnutí za počátkem první světové války, který souvisel s atentátem na následníka habsburského trůnu rukou mladého revolucionáře ovlivněného anarchistickými myšlenkami. Historii ne tak vzdálenou přibližuje vyprávění Moše Gončaroka *„Ze vzpomínek židovského anarchisty“* o jeho anarchistickém mládí v Sovětském svazu 70. a 80. let.

Na stránkách Existence naleznete také dva rozhovory. Ten první je s Tomásem Ibáñezem, autorem knihy *Anarquismo es movimiento*, druhý s Otou Burešem o minulých i současných protestech v Číně.

Seznámíme vás s tureckou továrnou Kazova, kterou převzali pracující pod svou samosprávu, a v teoretické rubrice otvíráme téma polyamorie a queer anarchismu.

V pravidelných rubrikách seznamuje ČSAF se svým vztahem k různým proudům anarchismu, podobně činí také VAP a ABC se zamyšlí nad účelem policejních antikonfliktních týmů. Nechybí ani stránka připravená aktivisty FNB. Rubrika Kvartál je tradičním přehledem akcí domácího antiautoritářského hnutí za uplynulý čtvrtrok a závěr časopisu tvoří recenze na HC/punkové ziny, časopis *Revoluční boj* a knihy *Tekutý dohled* a *Ekonomičtí disidenti*.

Klíčení č. 8

Na podzim 2014 vyšlo v Nakladatelství ČSAF v pořadí osmé číslo *Klíčení*, časopisu od dětí i dospělých. Toto číslo lehce upravenou změnou typografie naznačuje, že časopis je na cestě i k významnějším proměnám – a v úvodním textu v rubrice Hovorna vysvětlují členové nového redakčního kolektivu, jak a proč se napříště ujmou své práce. Vyplývá z něj, že všechno bude i nebude jinak, v každém případě je však jasné, že čtenáři mají být od devátého čísla na co zvědaví.

A co najdeme v posledním *„tradičním“* čísle? Pokud bychom se v něm snažili objevit motivickou spojnici, uspějeme, protože i tentokrát (trochu mimoděk) vznikla díky příspěvkům, které se v redakci sešly, a dotýká se elementární potřeby lidského života – jídla. Vedle radosti z naplňování této potřeby v textu Furt tavav / Pořád vařím (rubrika Od nás) nebo jejího sdílení s druhými lidmi (Food not Bombs ve stejné rubrice; povídka Vojtěcha Rakouse Žebraví židé v rubrice Čítanka) přinášejí pozoruhodné ztvárnění příčin i důsledků hladu vzpomínky ostravského horníka na sto let starý svět (Furt se spominaly nove a nove historyje), povídka Jaroslava Haška Nový pan ministr orby, stejně jako futuristická báseň Trubte, křičte, noste! Velemíra Chlebnikova (všechny v rubrice Čítanka). A vše se s jakousi krutou samozřejmostí vrací i dnes – stejně nedůstojný život kvůli hladu, stejný vztek a odhodlání to změnit, jak vyplývá z rozhovoru s bosenskou dívkou Lo (Přišel čas v rubrice Rozhovor), ale třeba i z vyprávění americké anarchistky a squaterky Laury (Deník anarchistky v rubrice Čítanka). Vedle toho v čísle nechybí pokračování skvělého cyklu o libertinské výchově (Libertinská výchova nemluvňat v rubrice Černo-červená škola), další díl originálního komiksu s Hrochem Buřičem, životem prověřené Vyprávění kikamského dědečka z Tanzánie (rubrika Čítanka), životem naopak zkomplikované poznávání reality v příspěvku Kalhoty (rubrika Školka) nebo třeba odzbrojující insitní poezie v podobě písňových textů věhlasné královédvorské kapely TASS v rubrice Muzika.

Tak si ještě naposledy dopřejme tolik písmen (rubrika Čítanka je jedním z kandidátů na zrušení) i touštinu textů pro čtenáře od dvou do devadesáti devíti let (napříště budou texty připravovány přednostně pro věkově vymezenou dětskou skupinu). A těšme se na tu změnu.

ČSAF

Československá anarchistická federace

Československá anarchistická federace (ČSAF) byla založena v létě roku 1995 a je součástí Internacionály anarchistických federací (IFA/IAF). ČSAF sdružuje místní skupiny a jednotlivce, kteří se hlásí k anarchistickým myšlenkám. Je organizací sdružující pracující, nezaměstnané a studenty podle anarchistických principů. Tím se rozumí především federalismus, samospráva, aktivita zdola, absence hierarchie a nerovnosti. ČSAF usiluje o vytvoření svobodné společnosti založené na územní a výrobní samosprávě, autonomii a federalismu, rovnosti, solidaritě a sociální spravedlnosti. Společnosti, kterou budeme spravovat my samotní – obyčejní lidé – pracující, studenti, nezaměstnaní, důchodci a další neprivilegovaní.

ČSAF se věnuje propagaci anarchistických myšlenek a různorodým aktivitám, které považuje za důležité. V současné době je ČSAF tvořena několika místními skupinami a jednotlivci v různých koutech země, fungují například lokální skupiny Východní Čechy, Severní Čechy, Praha, Střední Čechy, Ostrava, Olomoucko, Jižní Morava či Plzeň.

csaf@csaf.cz ★ www.csaf.cz